

Europejscy partnerzy społeczni z sektora bankowego podpisali nową wspólną deklarację w sprawie aspektów zatrudnienia związanych ze sztuczną inteligencją

14 maja 2024 r. Europejscy partnerzy społeczni z sektora bankowego podpisali nową wspólną deklarację w sprawie aspektów zatrudnienia związanych ze sztuczną inteligencją. W Deklaracji podkreślili znaczenie dialogu społecznego, w tym rokowań zbiorowych jako podstawowych narzędzi radzenia sobie z wpływem nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na miejsca pracy. Deklaracja opiera się na poprzednich z 2017 r., 2018 r. i 2021 r. oraz na spostrzeżeniach z projektu *Bankowość w 2030 (Banking in 2030)*.

Rozwój sztucznej inteligencji i technologii cyfrowych znacząco wpłynął na europejski sektor bankowy, a zmianę tę przyspieszyła pandemia COVID-19. Podczas gdy branża dostosowała się do zwiększonych interakcji cyfrowych, tradycyj-

ne usługi bankowe pozostają ważne. W miarę jak banki coraz częściej wprowadzają SI do miejsca pracy, europejscy partnerzy społeczni podkreślają znaczenie wykorzystania dialogu społecznego, w tym negocjacji zbiorowych, do kierowania wykorzystaniem, wdrażaniem i bieżącym monitorowaniem SI. Podejście to ma na celu zrównoważenie postępu technologicznego z zachowaniem podstawowych usług bankowych oraz uwzględnieniem aspektów zatrudnienia i organizacji pracy.

Europejscy partnerzy społeczni opowiadają się za odpowiedzialnym korzystaniem ze sztucznej inteligencji, które obejmuje przejrzystość, sprawiedliwość i niedyskryminację. Banki są zachęcane do wdrażania systemów sztucznej inteligencji z uwzględnieniem podstawowych praw

człowieka, promowania równości i różnorodności, przejrzystości oraz ochrony prywatności i bezpieczeństwa danych.

Deklaracja podkreśla kluczową rolę dialogu społecznego, w tym rokowań zbiorowych, w zarządzaniu aspektami SI związanymi z zatrudnieniem. Sztuczna inteligencja powinna prowadzić do zmian w warunkach zatrudnienia po odpowiednich konsultacjach. Podkreślono potrzebę regularnych ocen ryzyka w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, programów szkoleniowych w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych oraz praw cyfrowych w kontekście sztucznej inteligencji.

W Deklaracji wskazuje się, że pracownicy powinni mieć prawo do niepodlegania decyzjom, które mają na nich wpływ prawny i faktyczny, opartym wyłącznie na zautomatyzowanych zmiennych. Na przykład profilowanie, dobór personelu, awans wewnętrzny, zmiany funkcji i poziomu zaszerogowania zawodowego, system sankcji i oceny wyników winny zawsze podlegać zasadzie kontroli przez człowieka. Każdy pracownik winien mieć prawo do wyrażenia swojego punktu widzenia oraz do zakwestionowania i odwołania się od decyzji zgodnie z obowiązującymi przepisami i praktykami dialogu społecznego. Partnerzy społeczni winni uzgadniać środki zbiorowe i zapewniać ciągły dialog społeczny na temat istotnych aspektów konsekwencji algorytmicznego podejmowania decyzji przez przedsiębiorstwa.

Europejscy partnerzy społeczni zobowiązali się do promowania i monitorowania wdrażania Wspólnej Deklaracji na poziomie regionalnym, krajowym i sektorowym. Wezwali krajowych sektorowych partnerów społecznych do przyjęcia uzgodnionych stanowisk i polityk w celu sprostania pojawiającym się wyzwaniom związanym ze sztuczną inteligencją, podkreślając znaczenie trwałego dialogu społecznego

w celu zapewnienia zrównoważonego i sprawiedliwego podejścia do integracji sztucznej inteligencji w sektorze bankowym.

Patrząc generalnie na konsekwencję użycia SI w sektorze bankowym należy podkreślić, że użycie sztucznej inteligencji wiąże się z pewnymi ryzykami. Niektóre z nich dotyczą przestrzegania przepisów o ochronie danych. Inne dotyczą samego systemu SI. Wiarygodność systemu SI może być trudna do określenia, jeśli jakość danych nie jest wystarczająco jasna. Wrażliwą kwestią z tym związaną jest stronniczość algorytmów, która może prowadzić do dyskryminacji. Model sztucznej inteligencji może odtwarzać, a nawet wzmacniać uprzedzenia i dyskryminujące wzorce, które zostały odzwierciedlone w danych wykorzystanych do szkolenia modelu. Dlatego też „wyjaśnialność” jest kluczowym wyzwaniem dla systemów sztucznej inteligencji - zdolność do wyjaśnienia, dlaczego podjęto określoną decyzję i jakie parametry zostały użyte. Na przykład, dlaczego danej osobie udzielono (nie udzielono) pożyczki.

Obserwator subiektywno-objektywny

Fot. www.europeanfinancialreview.com